

Jonas Jonasson. Mördar-Anders och hans vänner (samt en och annan ovän).
Piratförlaget.

Flera författare har de senaste åren sökt imitera Jonas Jonassons framgång med "Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann". Ingen av dem har lyckats särskilt väl. Inte heller Håkan Nesser som är sist i raden av efterbildare. Jag tror det beror på att Jonas Jonasson har en stil och en ton i sina böcker som är som säkerhetstråden i en sedel. Omöjlig att förfalska. Hos Jonas Jonasson är skrönan förenad med en kärlek till ordlekar men också med en varm, empatisk förmåga att förstå och skildra människans storhet och utsatthet. En ton av ömhet till sina gestalter. Jonas Jonasson gör sig aldrig löjlig över dem.

Så var det med "Hundraåringen" och samma flöde återfanns även i "Analfabeten". Nu kommer han med sin tredje roman "Mördar-Anders och hans vänner". Jonas Jonasson hittar fort sitt anslag. Det där speciella dagdrömmandet han ägnar sig åt, där man låter fantasierna bli precis så som man vill ha dem, så att gränsöverskridandet aldrig behöver komma i konflikt med grundläggande moraliska principer. En prästvigd kvinna som hals över huvud få fly från sin tjänst, men lika lycklig över det eftersom pappan tvingat henne till prästyrket. En receptionist som vuxet upp i ett förskingrat dödsbo och som nu jobbar på ett tredjeklassens hotell. Och så Mördar-Anders, nyss fri från kriminalvården, specialist på att knäcka ben och armar på misshagligt folk och med en hjärna tämligen urlakad av sprit och rohypnol. Jonas Jonasson låter dem sammanstråla kring en genial affärsidé skapad av prästen som visar sig ha ett rymligt samvete befriat från kyrkans ok. Allt går väl tills Mördar-Anders tar intryck av den förkunnelse prästen inte längre vill kännas vid. Jonas Jonasson kan sin bibel och leker med många anspelningar till den. Han vränger bekant på orden som: "Mördar-Anders, som testat alla former av droger, kunde inte anklagas för att vara arbetsnarkoman".

Men tyvärr. Efter bokens första tredjedel är det som om Jonas Jonasson vaknar upp ur sitt kreativa dagdrömmeri och påminner sig om att han har en bok att skriva. Därmed blir berättelsen livlös och författaren drar sig inte ens för att återupprepa en idé som om boken hade två slut. Läsaren blir lämnad med en känsla av att "det där har jag ju redan läst". Synd!

Jakob Carlander

